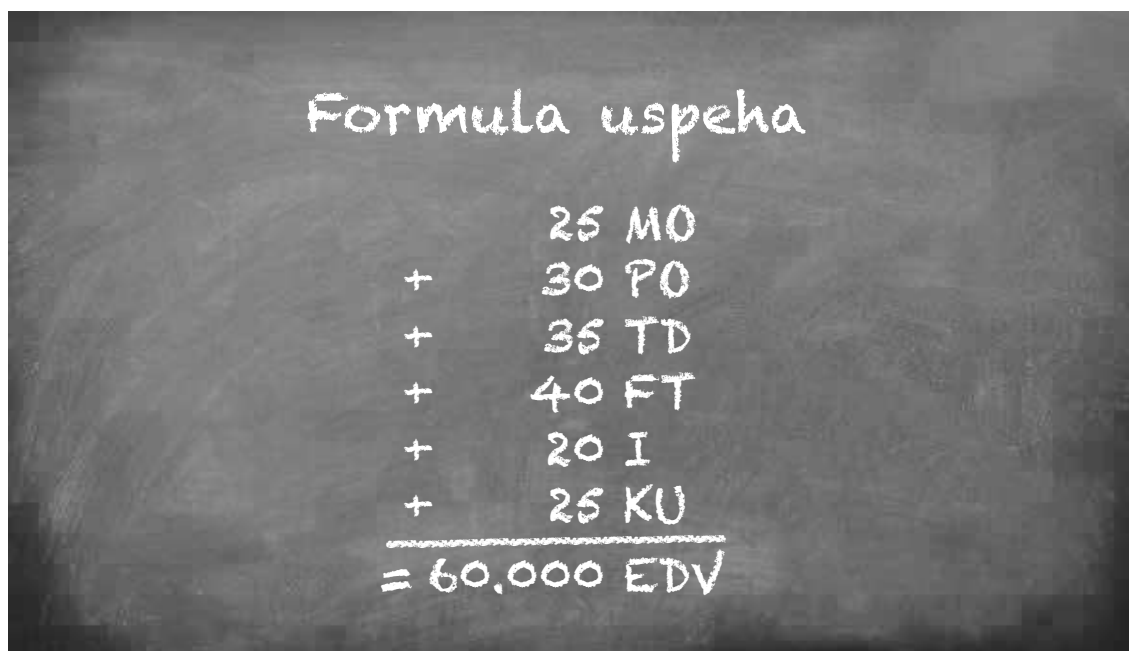

Šest ukrepov za prihodnost

Na Vrhu slovenskega gospodarstva na Brdu pri Kranju so udeleženci izpostavili šest ukrepov, ki naj bi slovensko gospodarstvo prestavili v višjo prestavo za doseganje ambicioznih ciljev.

Andraž Sodja, foto: Barbara Reya

»Dogodek je odlična priložnost, da slišimo avtentičen glas gospodarstva, zbranega na enem mestu.«

*Rudi Medved, minister
za javno upravo
Republike Slovenije*

13. Vrh slovenskega gospodarstva, ki ga je 28. novembra na Brdu pri Kranju organizirala Gospodarska zbornica Slovenije v sodelovanju s Predstavništvom Evropske komisije v Sloveniji in ki se ga je udeležilo preko 350 gospodarstvenikov, sindikalistov in političnih predstavnikov, je postregel z vrsto pogledov in ukrepov za doseganje ambicioznih gospodarskih ciljev. Kot je uvodoma dejal predsednik GZS Boštjan Gorjup, je slovensko gospodarstvo v preteklih letih naredilo velik preskok in se iz akutnega bolnika Evropske unije razvilo v eno izmed zvezd gospodarske učinkovitosti: »Lani smo na Vrhu slovenskega gospodarstva postavili ambiciozne cilje, vendar pa ugotavljamo, da bi bili kljub dobrim rezultatom v zadnjih letih ob nadaljevanju trenutnih razvojnih trendov do leta 2025 pri izvozu za okoli sedem odstotkov in pri dodani vrednosti petnajst odstotkov za načrtovanimi cilji. Še bolj bomo morali zavihati rokave, biti še inovativnejši in modrejši, da cilji ne bodo le črka na papirju«. Kot je še dodal predsednik GZS, univerzalnega recepta ni, iz primerov drugih pa se lahko veliko naučimo, zato so bili za letošnji vrh pripravljeni predlogi ukrepov, tako za podjetja, vlado kot socialne partnerje.

Kot je v pozdravnem nagovoru izpostavil minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek, je uspešno gospodarstvo temelj zdrave države, sicer ni denarja za šole, ceste, plače, zdravstvo: »Gospodarstvo zna preživeti in se prilagoditi. Največ, kar lahko naredi država, je, če omogoči predvidljivo, konkurenčno in stabilno poslovno okolje. Slovensko gospodarstvo raste. Treba je nadoknaditi zaostanke, ki so se nakopičili po letu 2008.« Počivalšek pa je opozoril tudi na s strani GZS izpostavljen problem minimalne plače, ki jo je po njegovem mnenju treba dvigovati postopoma in fazno, ne pa jo hkrati zvišati in izvzeti vse dodatke.

Gospodarstvenike je nagovoril tudi Manfred Bergmann, direktor generalnega direktorata za ekonomske in finančne zadeve iz Evropske komisije, pristojen za Slovenijo, ki je pohvalil stopnjo brezposelnosti, ki je nižja kot drugje v Evropi. Izpostavil pa je, da močno zaostajamo pri ponovni vključenosti starejših v delovno aktivnost, nižji produktivnosti in naraščajočih izdatkih zaradi staranja prebivalstva. Ravno povečanje produktivnosti je izpostavil kot ključni faktor za dvig plač.

Ambiciozni cilji

Cilje vrha gospodarstva je strnil glavni ekonomist pri Analitiki GZS Bojan Ivanc, ki je poudaril številne napredke na lestvicah konkurenčnosti in poslovnega okolja ter izpostavil glavnih šest ciljev slovenskega gospodarstva do leta 2025:

1. na makroekonomskem področju napredovati s 40. na 25. mesto,
2. pri učinkovitosti poslovnega okolja s 35. na 30. mesto,
3. pri učinkovitosti trga dela s 43. na 35. mesto,
4. pri razvitosti finančnega trga s 60. na 40. mesto,
5. pri inovativnosti z 28. na 20. mesto,
6. pri kakovosti upravljanja podjetij s 40. na 25. mesto.

Ukrepi za prihodnost

Delovni del vrha je potekal po šestih tematskih področjih, na katerih so sodelovali udeleženci tako iz gospodarstva kot politike, po področjih pa so pripravili tudi tri najpomembnejše ukrepe za posamezna področja, ki so jih v sklepnem delu najprej komentirali ministri Zdravko Počivalšek, dr. Andrej Bertoncelj, Jure Leben, Rudi Medved, dr. Jernej Pikalo ter državni sekretar Tilen Božič. Zatem so udeleženci izglasovali šest najpomembnejših ukrepov za gospodarsko odličnost, ki bodo omogočili, da do leta 2025 dosežemo na lanskem vrhu ambiciozno zastavljene cilje - 60.000 evrov dodane vrednosti na zaposlenega, 50 milijard evrov izvoza in 2.300 evrov povprečne bruto plače na zaposlenega.

Na makroekonomskem področju so kot najpomembnejši ukrep izpostavili povečanje učinkovitosti javnega sektorja, kjer minister za javno upravo Rudi Medved največje rezerve vidi v vodenju in prenosu modelov, ki so v uporabi v gospodarstvu, v javni sektor: »Neučinkovitost javnega sektorja je predvsem posledica neodločnosti tistih, ki so plačani za to, da se odločajo.« Strinjal pa se je tudi s prevetritvijo

Ukrepi za gospodarsko odličnost

- Povečanje učinkovitosti javnega sektorja
- Sprememba dohodninske lestvice v korist neto prejemkov
- Usklajevanje izobraževanja in usposabljanja na delu z razvojnimi spremembami na trgu dela
- Razvoj trga kapitala z vsemi finančnimi instrumenti, pridobivanje zaupanja in sprememba regulative
- Vzpostavitev okolja za domače in tuje talente
- Okrepitev menedžerskih praks

podzakonskih aktov in pregledom njihove ustreznosti. Po ocenah finančnega ministra dr. Andreja Bertoncelja je za javni sektor namenjeno dovolj denarja, treba pa je izboljšati sistem in poiskati notranje rezerve.

Tudi na področju učinkovitosti poslovnega okolja so se tako gospodarstveniki kot ministri strinjali s spremembami dohodninske lestvice v korist neto prejemkov: »Pri obremenitvi plač je treba narediti korak naprej. Bolj kot gremo v višje plačana delovna mesta, manj smo konkurenčni v primerjavi s sosednjimi državami,« je dejal gospodarski minister Počivalšek in dodal, da bi bilo treba pospešiti tudi vključevanje na trg dela in spodbujanje podaljševanja delovne aktivnosti ter usklajevanje izobraževanja in usposabljanja na delu s spremembami na trgu dela. Minister za izobraževanje Jernej Pikalo je še dodal, da se na kratkotrajnejših izobraževalnih programih trudijo slediti gospodarstvu, vendar se izobraževalni sistem ne more na hitro prilagajati hitro spreminjajočim se potrebam gospodarstva, zato je nujno, da je usmerjen v prihodnost, znanje in poklice, ki jih še ni.

Kot velik problem je bila izpostavljena tudi slaba razvitost finančnega trga, ki ovira podjetja pri iskanju kapitala. Minister Bertoncelj je ocenil, da je naš trg kapitala zelo majhen, praktično nedelujoč, in ga je

»Izobraževanje se ne sme in se ne konča samo z izobraževanjem v mladosti, ampak mora biti tudi vseživljenjsko.«

*dr. Jernej Pikalo,
minister za
izobraževanje, znanost
in šport Republike
Slovenije*

»Šest prioritete, ki so bile predstavljene, mislim, da so prave prioritete, ki jih moramo v naši družbi narediti, torej v sodelovanju vlade z vsemi ostalimi, tudi sindikati in delodajalci.«

*dr. Andrej Bertoncelj,
podpredsednik vlade
in minister za finance
Republike Slovenije*

»Še bolj bomo morali zavihati rokave, biti še inovativnejši in modrejši, da cilji ne bodo le črka na papirju.«

*Boštjan Gorjup,
predsednik GZS*

»Verjamem, da bo ta vrh prispeval k temu, da bomo te aktualne dogodke, ki se nanašajo na pogoje gospodarjenja, tudi na nek način bolje speljali, kot bi jih sicer.«

*Zdravko Počivalšek,
minister za
gospodarski razvoj in
tehnologijo Republike
Slovenije*

skoraj v celoti nadomestil trg kreditov. Ukrepe na tem področju pa je treba graditi in negovati skozi daljše obdobje.

Slovenija je inovativno okolje, podjetniki pa so izpostavili kot pomemben ukrep tudi vzpostavitev okolja za domače in tuje talente. Šolski minister Pikalo je ob tem povedal, da si želi široko razpravo v družbi o šolskem sistemu, kaj si od njega želimo in koliko smo pripravljeni v to vložiti, saj Slovenija za izobraževanje nameni 4,6 odstotka BDP, primerljive evropske države pa 6 odstotkov.

Kot zadnji pomemben ukrep so izpostavili okrepitev menedžerskih praks, pri čemer je minister Počivalšek posebej izpostavil državna podjetja, ki jih je čez 110, njihova vrednost pa je 11,5 milijarde evrov, država pa jim mora zagotoviti primerno vodenje.

»Mislim, da pridobivamo tudi na tej moči, da vedno bolj uspešno skomuniciramo in uveljavimo ukrepe, ki jih predlagamo na Vrhu slovenskega gospodarstva.«
dr. Flora Cvetka Tinauer,
Eba

»Potrebna je korekcija, a zagovarjamo predvidljivost«

Ministra Počivalšek in Bertonecelj sta po zaključenem vrhu strnila vtise za Glas gospodarstva: »Ta dogodek je bil vedno inovativen in omogoča obema stranema, da izmenjata izkušnje in pripravita izhodišča, ki v praksi prinesejo tudi konkretne rezultate. Imam pozitivne izkušnje še iz časov, ko sem bil sam gospodarstvenik, in tudi sedaj to jemljem kot priložnost, da dobim zdrav, kritičen pogled,« je dejal minister Počivalšek. Odzval se je tudi na kritike Gospodarske zbornice Slovenije glede dviga minimalne plače, kjer je ocenil, da ne zagovarja državne regulacije minimalne plače, a vmes se je zgodilo, da gospodarstvo ni reagiralo dovolj hitro na izzive, ki so zdaj pred nami: »Rast plač ne sledi tem dogodkom in tu je potrebna korekcija, a zagovarjamo predvidljivost. S hitrimi odločitvami ne vplivamo na predvidljivo poslovno okolje, a dejstvo je, da moramo odreagirati, sicer bomo ostali brez delavcev. Tu ne gre samo

za minimalno plačo, ampak za reformo plačnega sistema, vsekakor pa zagovarjam, da ne smemo vzeti oboje hkrati, torej povišanja minimalne plače in izvetja dodatkov, oba ukrepa da, ampak s pomembnim časovnim zamikom.«

Minister je izpostavil tudi, da na vrhu niso nič konkretnega rekli o trgu delovne sile, kjer meni, da mora gospodarstvo imeti možnost fleksibilnosti in ocenjuje, da je zdaj pravi čas, da pridemo do fleksibilne delovno-pravne zakonodaje, rezultat togosti katere je tudi prekarnost, espeizacija, študentsko delo, saj se v gospodarstvu ne želijo obremeniti s fiksnimi delovnimi razmerji v času gospodarske negotovosti.

Finančni minister Andrej Bertonecelj je poudaril, da se s predlaganimi ukrepi strinja in so dobri: »Dve prioriteti iz mojega področja: pomembno je, da smo se dotaknili javnofinančne vzdržnosti, kjer je pomembno, da razvijemo kapitalski trg. Imeli smo že boljši trg po letu 1991 in na tem je potrebno delati. Posebej moram poudariti še pomen evropskih mehanizmov. Ob robu vrha se je vrsta gospodarstvenikov obrnila name, kaj pomeni Junckerjev mehanizem, ki pomeni garancijo Evropske komisije za bolj tvegane projekte. Tukaj nas čaka glavna domača naloga, izkoristiti intelektualni kapital tudi v tem delu. Postati moramo bolj sposobni počrpati evropska sredstva tudi iz skladov za tvegane projekte. Zahodne države so tu bistveno bolj uspešne.

»Če delamo z roko v roki, lahko zagotovimo naravno okolje, to pomeni, da v prihodnosti ohranjamo zeleno Slovenijo, in po drugi strani zagotavljamo tudi okolje, v katerem podjetja lahko izvajajo investicije in potem svojo dejavnost.«

Jure Leben, minister za okolje
in prostor RS

Gospodarstveniki: sprejeti bi morali še vrsto drugih ukrepov

Svoje poglede po vrhu je strnilo tudi nekaj gospodarstvenikov. Drago Delalut, koroški gostinski in turistični podjetnik, je ocenil, da so predstavljeni

»Veseli me, da smo izbrali ključna področja in dosegli tudi soglasje v ekipi ministrov ter na drugi strani tudi v široki zasedbi direktorjev, da povzamejo te cilje tudi v svoja podjetja.«

*Boštjan Gorjup,
predsednik GZS*

ukrepi sicer dobri, a dodal, da bi morali prej sprejeti še vrsto drugih: »Debirokratizacija, trg dela se mora sprostiti, do takrat ne bo dodanih vrednosti. Tudi vajeništvo. Zakaj vajeništvo ni uspešno, saj jih nihče ne upa imeti. Tu bi moralo ministrstvo bolj poslušati obrtno zbornico, zato pa danes ni vajencev. Če bi bil sistem bolj podoben tujim državam, bi bilo boljše. Z mojega vidika kot podjetnik pa mora tudi šolstvo iti skozi potrebe gospodarstva. Dokler izobražujemo kader, ki je izobražen, a ne zna nič, bo tako. Ovrednotiti pa je treba tudi delovne izkušnje, saj le z delom dobiš znanje.«

Marko Lotrič iz tehnološkega podjetja Lotrič Meroslovje je dejal, da je vrh znova ponudil aktualne teme. »Ključna je inovativnost. Ta pomeni, da mora pasti dobra ideja, potem je pot merjenja, opazovanja, mreženja, sodelovanja. Kako to podpreti? Mehanizmi so mladi raziskovalci iz gospodarstva, vavčerski sistem, privabiti mlade in starejše iz tujine, ki imajo veliko potenciala, in postanemo zelena dežela krožnega, inovativnega, gospodarnega.«

»Vrh slovenskega gospodarstva ocenjujem kot dobrega, zelo pozitivnega, tudi dinamika mislim, da je bila dobra.«

Tilen Božič, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS

Zahvaljujemo se pokroviteljem in partnerjem dogodka

Generalni pokrovitelj

Zlati partner

Partner dogodka

Zlati pokrovitelj

Srebrni pokrovitelj

Bronasti pokrovitelji

Mali pokrovitelj

